

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

KOMENTARI NA STRATEŠKU PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA IZMJENE I DOPUNE DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA "DOBROTA"

Prema Zakonu o strateškoj procjeni uticaja (Sl.list RCG 80/05 od 28.12.2005) i članu 19. dostavljamo komentare na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu vezano za izmjene Detaljnog urbanističkog plana "Dobrota".

Elaborat je ocijenjen kao nepotpun, nedorečen, apstraktan i ne daje jasnu sliku predmeta koji se procjenjuje, posebno u oblasti zaštite biodiverziteta i mjera koje su siromašno urađene u svim segmentima. Nijesu korišćeni podaci koji su dostupni, nijesu obrađena nulta stanja za biodiverzitet i ostale segmente, navođeni izvori podataka... U dokumentu nije detaljno ili konkretno elaboriran niti jedan jedini veći zahvat, prijetnje i uticaj na životnu sredinu (npr. zaobilaznica).

Na osnovu uvida u Izvještaj dajemo sledeće primjedbe:

- U uvodnom dijelu se navodi „Nacionalnom strategijom održivog razvoja predviđena je djelotvorna zaštita prirodnih naslijeđa i na nivou države su izdvojena 32 područja, koja bi trebalo zaštititi u skladu s odredbama EU Direktive o staništima“. Naime, ova područja će se kandidovati za Emerald zone. Emerald je ekološka mreža sastavljena od *Područja od posebne važnosti za zaštitu prirode (Areas of Special Conservation Interest – ASCI)*." Ovo ne odgovara istinitosti niti trenutnom stanju. EMERALD područja su ustanovljena od 2008. godine u skladu sa Bernskom konvencijom. *Područja od posebne važnosti za zaštitu prirode (Areas of Special Conservation Interest – ASCI)* se utvrđuju u procesu uspostavljanja Natura 2000 ekoloških mreža, ne EMERALD.
- U dijelu Pregled planirane namjene površina po planskim cjelinama, u dijelu Daosine i Radimiri se navodi da "u priobalnoj zoni treba izvršiti adaptaciju starih kapetanskih palata na pažljivo biran način, prateći istorijsko-ambijentalni sklop okoline tj. imati u vidu cjelokupnu sliku područja. Prijedlog je da se palate uključe u turističku ponudu kao pansioniski smještaj." Prijedlog treba izbaciti s obzirom na visoke štete koje pansionaska turistička ponuda istorijskih spomenika može nanijeti, posebno u svijetlu međunarodne zaštite ovog prostora kao Svjetske prirodne baštine.
- U dijelu Izvještaja Konceptija zaštite i unapređenja životne sredine izmijeniti dio u potpunosti „planom su definisani sledeći uslovi zaštite šumskih površina unutar naselja“. Navedeni plan formiranja vještačkih šuma se kosi u potpunosti sa principima zaštite šuma i ne služi njenoj svrsti. Za ovakve zahvate planirati uključivanje stručnih lica iz oblasti ekologija a ne pejzažna arhitektura. Nije jasno kako će se zaštititi brojne priobalne i kopnene vrste biljaka i životinja i njihova staništa.
- U dijelu Izvještaja 1.5. Relevantni planovi, politike i strategije, ne spominje se Strategija Biodiverziteta i Plan upravljanja priobalnim područjem (CAMP).

This project is funded by the European Union, managed by the Delegation of the European Union to Montenegro and implemented by the Network for Affirmation of NGO Sector - MANS

Ovaj projekat je finansiran od strane Evropske Unije, preko Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori a implementira ga Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS

- U dijelu Izvjestaja 2.2 Postojeće stanje životne sredine, kvalitet vazduha, padavine, kvalitet voda, kvalitet morske vode, rezultati ispitivanja opasnih i štetnih materija u zemljištu su uzeti stari podaci iz 2009. ili stariji. Stanje je značajno promijenjeno i treba posmatrati plan u odnosu na nove podatke. Za buku u istom dijelu izvještaja nije data analiza.
- U dijelu izvjestaja 5.1. nijesu pobrojani Strategija biodiverziteta i Plan upravljanja priobalnim područjem (CAMP). U istom dijelu nedostaju međunarodne obeveze prema Konvenciji o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa - Bernska konvencija, Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja – Bonska konvencija, Barselonska konvencija, Konvencija o predjelu, Sporazum o zaštiti kitova (Cetacea) u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom atlantskom području (ACCOBAMS), Direktiva o staništima i Direktiva o pticama i slično.
- Elaboratom se ne predlažu alternativna rješenja plana koja moraju postojati da bi bili sigurni da je odabir predviđenih rješenja bolji u odnosu na neka druga, tako da se stiče utisak da je Izvještaj urađen *pro forma*.
- U dijelu mjere zaštite voda, mora, tla, vazduha moraju postojati vrlo precizne i elaborirane mjere kako će se zaštititi voda, zemljište i vazduh od otpadnih voda i kako će riješavati razvojni konflikti jer je ovo suštinsko pitanje cijelog plana s obzirom da u području se planira izgradnja novih stambenih i turističkih jedinica i legalizacija starih. Koji su to obavezni, ne tehnički, nego ekološki standardi koji će se koristiti za fekalnu i atmosfersku kanalizaciju?
- U dijelu Izvještaja Mjere zaštite biološke i pejzažne raznolikosti nije utvrđeno ništa jer ne postoje ni podaci u Izvještaju koje su to rijetke, reliktno ili nacionalno ili međunarodno ugrožene morske i kopnene vrste i njihova staništa koja je potrebno zaštititi. Na koji način će biti obezbijeđeni mikro koridori i zoniranje za rijetke i endemične vrste, kako će se sanirati fragmentacija i konverzije – pretvaranja prirodnih staništa u izgrađena? Ovakve mjere kao što su postavljene u Izvještaju su neprihvatljive.
- Mjere za eroziju zemljišta, seizmologiju, slučaj akcidenta, uticaja na pejzaž, ublažavanje uticaja na infrastrukturu, mjere za ublažavanje socijalnih uticaja nijesu urađene.

Za MANS i Green Home

Dejan Milovac

Podgorica, 20. mart 2012. godine